

DE VERMAARDE
REIZEN

van de Heer

VINCENT LE BLANC,
die hy sedert d'ouderdom van veer-
tien jaren, tot aan die van zestig,
in de vier delen des werrelts,
EUROPA, ASIA, AFRIKA
en **AMERIKA**, gedaan heeft.

*Door J. H. G. LAZEMAKER vertaalt,
en met treffelijke koperen platen
verciert.*

AMSTERDAM,
Voor Ian Rieuwertsz. en Ian
Hendriksz. Boekverkopers.

De Vermaarde R E I Z E N

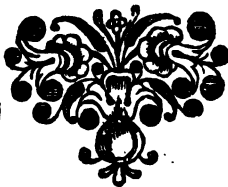
Van de HEER
VINCENT le BLANC
Van MARSILIEN,

Die hy sedert d'ouderdom van veertien jaren , tot aan
die van zestig, in de vier delen des Werrelts gedaan heeft;

Te weten

In Oost- en Westindien, in Persien, Arabien, Pegu, en in meest alle de
Landen van Oostindien; in de Koninkrijken van Fez en Marokko, in Guinea,
en in 't geheel innerlijk deel van Afrika, van de Kaap de Bone Esperance
af, tot in Alexandria, deur de Landen van Monomotapa, Abissyna,
en Egypten; in Spanjen, Frankrijk, Italiën en Nederlam,
en in veel vermaarde Eilanden van de Werrelt.

Nieuwmeijns door J. H. GLAZEMAKER uit de Fransche in de Neder-
landsche taal vertaalt / en met treffelijke koperse Platen verciert.

AMSTERDAM,

Door JAN HENDRIKSZ. en JAN RIEUWERTSZ.

Boekverkopers. 1654.

Digitized by Google

203. f. 101.

haar had genezen / en dat 3p dieshalven in hem moest geloven / en zich laten dopen / gelijk 3p dee : dat toen het Christendom in deze landen openlijk wierd geplant / en dooz veel heerlijke wonderdaden bevestigd / die God dooz de hant van deze goede Bisschop dee : dat men zegt dat de Koning in dit alles betwilligde / maar dat hy echter zich niet dee dopen : dat hy echter alle de Joden , die in zijn Koninkrijk waren / ter doot gebracht zou hebben / so Frumentius hem daar in niet belet / en dooz dit rampzalig volk genade vertoowden had / 't welk zekerlijk een goede streek van 't waar geloof / en van de liefde dezer eerste Christenen was : dat deze Bisschop / zeventien jaren in dit Bisschdom van Casubi gewoest hebbende / daar hy veel Kerken stichtte / naar Mandranelle trok / om daar desgelijks te doen / maar dat hy / dooz des Duibels aanspoking / van d' Inwoonders van daar wierd gebzeven / en gedwongen weer naar Casubi te keren / zonder enige vrycht onder hen te doen : dat hy / gelijk men zegt / weer naar zijn lant keerde / na dat hy 't Christendom te Casubi opperecht had ; en dat 'er sebert die tijt noch enige Kerken zijn gebeden / die eertijts den Christenen toebehoorden / en heben in 't bezit der Afgoden dien naars zijn. Daar ziet gy 't geen / 't welk deze Koozman uit zijn boek aas ons vertelde.

Wy bleven enige tijt te Casubi , om daar onze waren te verkopen / en te verwisselen. Wy deden daar goede winst / voornamelijk met enig safferaan / dat wy hadden / en 't welk 3p niet gebzuiken / dan om nagelen te berven / en dat met Wexil vermengen / en dus een heldere berve daar af maken. Daar zijn mannen en vrouwen / die zich d' arm openen met de punt van zeker hout / daar men vuur uit krijgt / met de punt van een dezer stokken in de kloof van een ander te steken / en dat gewoondelijk om te vryzen / tot dat de rook en 't vuur daar uithomen. 3p drukken dan in deze openingen het geen / dat 3p begeren / met verscheide berven / en bekken dat gewonelijk met het bel van een Wexel / nieuwelijks gebilt / die de berve noch schoonder en lebendiger maakt / zonder dat 3p immer vergaat.

Safferaan
taalt /
waar toe
gebruikt.

27. Zwemmende vrouwen te *Macharane*. Gevogelte. Verscheide beesten. Tygers en hun wreetheit. Historie van een Rinocerot van 't *Escorial*. Gevareljke Wolven. Moed en gezwintheit der Leeuwen. Gemeensamenheit des Konings van *Transiane* met *le Blanc* en de zijnen. Grypvogels en hun gedaante. Paradijsvogels.

W A namen van Casubi onze weg naar Macharane , anderhalve dages reits / omtrent vijftien mijlen / van daar / en quamen in een Doorp rontom met paalwerk omringt / daar een aangename Rivier was / in de welke wy veel Vrouwen en Dochters zagen baden en zwemmen / naar de gewoonte van alle d' Indisaansche landen / daar de Vrouwen so wel / als de Mannen / konnen zwemmen : ja enigen van hen scheppen so groot vermaak daar in / dat 3p / om niet belemmert te zijn / al hun hair doen afsnijden / behalven een weinigt vooz aan 't hooft. Alle de Vrouwen van dat lant hebben gemenelijk zwart hair / 't welk vooz grote schoonheit by hen geacht wozd. 3p wasschen zich met zekere olie / Kinin genoemd / die 't hair vertot / en so glad maakt / dat 'et als ebbenhout blinkt. Wy waren ter herberg in 't huis

Le Blanc
te Ma-
charane.

Wou-
wen / die
zwem-
men.

Kinfin.

van een Sensal, of Mahelaar/ die vier schone Dochters had/ alle dus gesche-
ren / behalven booz aan 't hooft / gelijk de gewoonte van alle d'Indianen is/
hoewel'er plaatsen zijn / daar zo geen anderen / dan meffens van acht of tien
jaren scheren. Deze Dochters bereidden booz ons zekere spijs van kokos/
die zo Budomel noemen / van gedaante als een Quecappel / boden met een
schil. Indien men deze Budomel tusschen twee stenen parst / zo koomt daar
als vermist meel uit/ 't welk / in de zon / of booz 't buur gezet/ als Ameldonk
of sijffel word. Zo maken daar af een gezoed / met water van kokospalm/
daar zo dofers van oghen en suiker in mengen ; 't welk de aangenaamste
spijs van geheel Indien is. Zo hebben ook een grote menigte van gebogelte/
gelijk witte en granaats Belthoenders / en Falsanten / die daar tam zijn/ ge-
lyk d'Indiaansche hoeren. Daar zijn ook wilde en tamme Paauwen / die
niet veel kosten. Hun munt / uitgezondert de koninklijke / is van tin en kop-
per. Zo hebben tot een byzemde spijs zekere gram/ 't welk zeer klein en zwart
is/ en in d' Eilanden Binbi genoemd word. Zo doen dat met melk en suiker/
of met honig / van de palm getrokken / koken/ en eten daar af op een tafel/
die met grode bladen bedekt is/ van de welken zo niet meer dan eenmaal eten.
Zo zetten ons dat te bozen / als iets dat heel kostelyk was.

Boozs/ men is / gelijk ik alree gezegt heb / in 't reizen deur deze landen
grotelyk met de Simmen en Meerhatten belemmert / die de menschen
oberal volgen ; en als men stil is / om 't eten / word men altyt van hen ge-
quelt/ om iets aan hen te geben. Onze gewoonte was in 't belt een hutje van
katoendoek op te slaan / met een stok in 't midden / en toubden rontom / om
de stok vast te houden. Als wy geeten hadden / rustten wy somtijts een wijl/
terwijl twee van d'onzen schiltwacht stelden / om te verhinderen dat onze
beesten wechlopen zouden. Zo hebben daar zekere dieren / Azufa genoemd/
die zich gewonelyk op de herghoben onthouden / om de boden op te graben/
en 't bleesch daar af/ 't welk een smakelyke spijs booz hen is / 't eten. Ik heb

heel van zodantige beesten in Fez , Marokko , en in andere plaatsen van Afrika
gezien / daar zo die Chicali noemen : ja ik zag hen eens een van onze mak-
kers / die haastelyk gestorven was / opgraven en eten. Daar zijn noch ande-
re beesten / Iras genoemd / ook heel verlekert op menschelyk bleesch / die
's nachts by benden gaan / en / zo zo enigen afgedwaalt binden / hen verstin-
den. Zo graben ook de doden op / tot hun boedsel ; en hun bel is zo aange-
naam van reuk / dat het schijnt dat de natuur hen daar mee bezien heeft / op
dat dit een prikkel booz de menschen zou zijn / om hen / tot rust der levendigen
en doden / te zoeken en te vangen. Zeker / 't gequel der Simmen is groot en
moelyk / doch men stelt daar goede oedening in met het affuiten van de we-
gen / daar toe pder zo gbuldiglyk vermaant word. Maar deze Azufa en Iras,

andere Marari genoemd / zijn te gelijk lastig en gebarelyk. Men vind in deze
landen ook een groot getal van andere wilde en wyde beesten / als Cpgers/
die boden maten betwoed zijn / en geen menschen byzen / hoe wel zo ook ge-
wapent en bezien zijn. Zo zijn zo groot als kleine Ezels / en gaan dag en
nacht by grote benden. Zo hebben een hooft gelijk de katten van Surien , maar
byeffelijker. Hun klaantwen zijn gelijk die van een Leeu ; en hun hult / die
helder glimt / is wit / root en zwart van bertwe. Hun bellen zijn in hoge ach-
ting : want de genen van Persien , Indoitan , Guzeratte , Samarcant en China
kopen die daar hopen. De Koning trekt somtijts tegen hen ter jacht met alle

Engers/ en hun
kopers
heit.

zijn Hobelingen / die een groot getal daar af vangen / hoewel d'een of d'ander altyt van hen qualijk gehandelt word : ja men vind daar zo naauwe toe-
 gangen / dat men hen niet dact aantasten. Want 3p spzingen berwoedelijk op
 de mannen / die te paert zitten / en berwozgen en verflinden hen in een ogen-
 blik / en konnen gezwindelyk wechbluchten / zonder dat men hen berrappen
 kan. De Koningen scheppen groot bermaak in deze jacht / daar 3p op roe-
 men ; en 't volk zegent hen daarom / als 3p dit boos gespuis zien uitroepen.
 3p gaan ook op de jacht der Elefanten en Kinocerotten / beesten / die zo groot
 en sterk zijn / dat men list en behendigheit gebruiken moet / om hen te van-
 gen. Want d' Elefant / die 3p Chefes en Gafes noemen / is zo sterk en mach-
 tig / dat men hem niet kan dwingen / dan dooz middel van 't wijsje / gelijk
 ik elders gezegt heb. Dat de Kinocerot aangaat / men moet wel op hem let-
 ten / om dat hy geheel van 't hooft tot aan de voeten gewapent is. Hy heeft
 op de neus een hoozn / duistergras van berte / heel scherp / en twee voeten
 lang. Zijn schubben / die tegen alles ondeurdingelyk zijn / hebben een ber-
 we / gelijk van karstengen : maar 3p zijn duisterroot onder aan de buik. In-
 dien 3p een man te paert konnen achterhalen / zo zullen 3p hem wel zes schre-
 den verre werpen. Ik heb'er een in 't Escorial van Spanjen gezien / die men
 uit Indien had gebzacht : maar om dat hy een Karos met Edelingen omge-
 wozen had / zonder dat'er echter iemand getoond wierd / bebal de Koning
 dat men hem d'ogen uitsteeken / en de hoozn affnijden zou. Dit was zwaerelyk
 uit te voeren ; want men was genootzaakt zich in een bestore plaats te bege-
 ven / om hem te binden ; 't welk met de grootste moeite en gebaar geschiedde /
 en niet zonder enigen te wonden / en te verminken. Een stout en dapper man /
 Casabuena genoemd / wapende zich met een bestandig brostharas onder zijn
 kasak / om alle ongebal te mijden. Maar het beeft trof hem zodanig / dat et
 hem zo ruwelyk tegen de muur wierp / dat hy / ten neus en mont uitbloe-
 dende / als doot wechgebzagen wierd. De Partog van Medina ried de Ko-
 ning dat hy dit beeft met scheuten van hantbussen zou doen doden / om dat
 het een van zijn Edelingen / de Ridder Martel genoemd / verminkt had ; maar
 de Koning wilde dit niet toelaten. Men volbzacht echter 't bonnis aan dit
 beeft / dat d'ogen uitgesteeken / en van zijn hoozn berooft wierd. Dit wijsje
 aan hoe gebarelyk deze jacht moet zijn. Men vind die vooznamelyk in Ben-
 gale , te Parane , en te Macharane.

Daar zijn noch andere beesten / opna gelijk onze Wolven / maar zwart / en
 zo berwoed / dat 3p onbeschroomdelyk een man / die met zwaert en schilt ge-
 wapent is / aantasten / en hem in d' utterste noot bzengen. Hun huid is hard
 gelijk die van een Buffel. D' Indiaansche Koningen scheppen groot ber-
 maak in deze beesten hun woede te zien oeffenen / ten kosten van enige camp-
 zalige dootschuldigen / die van hen verflonden worden ; 't welk heel deerlyk
 om te zien is. Hy gedenkt dat de Koning van Calubi een grote zwarte Sim
 had / aan een keten vast gemaakt / die hy tegen een man / met een stok gewa-
 pent / dee stryden / en de genen / die ongewapent tot hem quamen / doodde.
 Maar daar was een stout en dapper Indiaan , die hem berwon / en zo ge-
 dweeg maakte / dat de Koning die aan hem schonk. Hy dee hem de straten
 zutveren / en de vuilgheit buiten de Stat bzengen / en sloeg hem met stok-
 ken / als hy daar tegen spartelde / en onwillig was : in boegen dat hy de kost
 booz zijn meester won / die een arm man was / nieuweyls uit de dienstbaar-

Elefan-
ten.Kinoc-
rotten.Hystorie
van een
Kinoc-
rot van
't Escu-
rial.Gebare-
lyk wot-
ten.Gewa-
pente
Sim.